

UW PENSIOEN- OF LIJFRENTEKAPITAAL KOMT BINNENKORT VRIJ? LEES DIT!

Pensioen

Het gaat hierbij om verzekeringen die een kapitaal uitkeren bij in leven zijn op de pensioendatum. De hoogte van de periodieke pensioenuitkeringen staan dan nog niet vast.

Aankooptermijn

Binnen zes maanden na het moment van beschikbaar komen van het kapitaal moet een besluit zijn genomen. Als het kapitaal wordt gebruikt voor een partner- en/of wezenpensioen is de termijn twaalf maanden gerekend vanaf het moment van beschikbaar komen van het kapitaal.

Afkoop pensioen

De pensioenuitvoerder (meestal een verzekeraar) mag op de pensioendatum het kapitaal ineens uitkeren als het ouderdompensioen dat uit het kapitaal kan worden aangekocht, laag is. Dit is echter veranderd. In de loop van 2019 is hier invulling aan gegeven. Meer informatie over pensioenafkoop kunt u lezen op [de website van de AFM](#). In nagenoeg alle andere gevallen is afkoop niet mogelijk.

Uitkering en toeslagen

Door een periodieke uitkering of bij afkoop wordt uw bruto jaarinkomen hoger. Dit kan gevolgen hebben voor uw toeslagen zoals huurtoeslag, zorgtoeslag, kind gebonden budget en/of kinderopvangtoeslag. Pensioenafkoop heeft sinds 01-12-2014 géén gevolgen meer voor een AOW partnertoeslag.

Voor de huurtoeslag geldt dat pensioenafkoop wordt beschouwd als bijzonder inkomen. Als u voldoet aan de voorwaarden telt de waarde van de pensioenafkoop niet mee als toetsinkomen. Hiervoor dient u een apart verzoek in te dienen bij de belastingdienst.

Voor meer informatie over toeslagen en toetsingsinkomen kunt u gaan naar de website van de belastingdienst. Klik hier voor [de site van de Belastingdienst](#) of hier [voor de toeslagen](#).

Premies volksverzekeringen, zorgverzekeringswet en inkomstenbelasting

Over uw pensioenuitkering moet u inkomstenbelasting betalen. Daarbij geldt dat het belastingtarief in de eerste belastingstap hoger is als u jonger bent dan de AOW-leeftijd. Na uw AOW-leeftijd betaalt u minder premies volksverzekeringen en over de eerste **€ 37.149 (2023)** is de belasting lager. Meer hierover leest u op [de website van de SVB](#).

Over uw pensioenuitkering moet u (ook na ingang van uw AOW) naast de inkomstenbelasting ook premie Zorgverzekeringswet betalen. Meer hierover leest u op [de website van de belastingdienst](#).

Overbruggings- en tijdelijke oudedagslijfrente

Vanaf 01-01-2006 kan geen overbruggingslijfrente meer worden gesloten. Een overbruggingslijfrente is een verzekering met een kapitaal dat bij in leven zijn op de einddatum wordt gebruikt voor een tijdelijke periodieke uitkering (meestal om een periode tot de AOW of tot de pensioendatum te overbruggen). Voor bestaande lijfrentecontracten gesloten voor 01-01-2006 zijn er nog beperkte mogelijkheden. Daarbij geldt wel een belangrijk onderscheid tussen premievrije en premiebetalende lijfrentepolissen en zijn er 2 data belangrijk: 01-01-2006 en 01-01-2014.

Premievrije lijfrentepolis

Er mag een overbruggingslijfrente worden aangekocht voor de volledige waarde van de polis als voor de lijfrentepolis **geen** premies meer zijn betaald

1. na 2005. De overbruggingslijfrente kan ingaan op elk gewenst tijdstip;
2. na 2013. De overbruggingslijfrente kan op z'n vroegst ingaan het jaar dat u 65 jaar wordt.

Premiebetalende lijfrentepolis

Als voor de lijfrentepolis na 2005 (resp. 2013) nog wel premies zijn betaald, mag een overbruggingslijfrente worden aangekocht voor de waarde zoals deze aanwezig was op 31 december 2005 (resp. 2013). Eventuele waardeverminderingen daarna en door de premies die na 2005 (2013) zijn ingelegd, moeten op de einddatum worden gebruikt voor een ouderdomsljfrente of tijdelijke oudedagslijfrente.

Eisen aan uitkering

De overbruggingslijfrente mag op ieder moment ingaan, maar mag maximaal € 63.288 per jaar zijn. De overbruggingslijfrente moet eindigen in het kalenderjaar waarin u met pensioen gaat, maar uiterlijk in het kalenderjaar waarin u 65 jaar wordt of u de nieuwe AOW-gerechtigde leeftijd bereikt. U heeft hierin een vrije keuze.

Voor de tijdelijke oudedagslijfrente geldt een minimale uitkeringsduur van 5 jaar, een maximum uitkering van € 24.168 (2023) per jaar. De start is niet eerder dan in het jaar van het bereiken van de leeftijd van 65 jaar en niet later dan 5 jaar na de AOW-leeftijd.

Afkoop lijfrente

Hoewel in veel gevallen fiscaal ongunstig, is afkoop van een lijfrentepolis mogelijk. Naast gewone belasting moet u ook vaak revisierente betalen. Er zijn enkele situaties waarbij **wel** belasting, maar **geen** revisierente betaald hoeft te worden. Dat is bij een klein kapitaal (lager dan € 4.898 (2023)) en met enkele voorwaarden of als de polis al bestond voor 16 oktober 1990. Meer (en de volledige) informatie is te vinden op [de site van de Belastingdienst](#).

Uitkering en toeslagen

Door een periodieke uitkering of het afkopen van uw verzekering wordt uw bruto jaarinkomen hoger. Dit kan gevolgen hebben voor uw toeslagen zoals huurtoeslag, zorgtoeslag, kind gebonden budget en/of kinderopvangtoeslag.

Voor meer informatie over toeslagen en toetsingsinkomen kunt u gaan naar de website van de belastingdienst. Klik hier voor [de site van de Belastingdienst](#) of [hier voor de toeslagen](#).

Premies volksverzekeringen, zorgverzekeringswet en inkomstenbelasting

Indien u de premie(s) in mindering bracht op uw inkomen, bent u over uw uitkering inkomstenbelasting verschuldigd.

Over uw lijfrente-uitkering moet u inkomstenbelasting betalen. Daarbij geldt dat het belastingtarief in de eerste belastingstap hoger is als u jonger bent dan de AOW-leeftijd. Na uw AOW-leeftijd betaalt u minder premies volksverzekeringen en over de eerste € 37.149 (2023) is de belasting lager. Meer hierover leest u op [de website van het SVB](#).

Over uw pensioen- en lijfrente-uitkering bent u naast de inkomstenbelasting ook premie Zorgverzekeringswet verschuldigd. Meer hierover leest u op [de website van de belastingdienst](#).

Oud-regime lijfrentepolissen

Oud-regime lijfrentepolissen zijn kapitaalverzekeringen met lijfrenteclausule die gesloten zijn voor 16 oktober 1990 als het gaat om premiebetalende polissen, en 1 januari 1992 voor koopsompolissen.

De oud-regime polis heeft voordelen t.o.v. van de nieuwe regime lijfrentepolis. Zo kunt u met een oud-regime lijfrentepolis:

- Een willekeurige ingangsdatum en einddatum kiezen. De enige eis is dat de uit te keren lijfrente minimaal voldoet aan de 1%-sterftkans. Aan deze eis wordt voldaan als de uitkering gedurende een aantal maanden loopt. De verzekeraar bepaalt de werkelijke termijn, maar ter indicatie:

leeftijd	duur in maanden voor		leeftijd	duur in maanden voor	
	man	Vrouw		man	vrouw
60	11	19			
61	10	17	66	6	11
62	9	16	67	5	10
63	8	15	68	5	9
64	7	13	69	4	8
65	7	12	70	4	8

- Het bedrag van de lijfrente-uitkering in één keer laten uitkeren zonder dat u daarover revisierente verschuldigd bent. Natuurlijk bent u wel inkomstenbelasting en eventueel premie zorgverzekeringwet verschuldigd.
- De begunstiging wijzigen. Het is dus mogelijk dat u de verzekering schenkt aan bijvoorbeeld uw kinderen. Hierover is dan wel eventueel schenkbelasting verschuldigd.

Uitkering en toeslagen

Door een periodieke uitkering of het afkopen van uw verzekering wordt uw bruto jaarinkomen hoger. Dit kan gevolgen hebben voor uw toeslagen zoals huurtoeslag, zorgtoeslag, kind gebonden budget en/of kinderopvangtoeslag.

Voor meer informatie over toeslagen en toetsingsinkomen kunt u gaan naar de website van de belastingdienst. Klik hier voor [de site van de Belastingdienst](#) of [hier voor de toeslagen](#).

Premies volksverzekeringen, zorgverzekeringwet en inkomstenbelasting

Indien u de premie(s) in mindering bracht op uw inkomen, bent u over uw uitkering inkomstenbelasting verschuldigd.

Over uw lijfrente-uitkering moet u inkomstenbelasting betalen. Daarbij geldt dat het belastingtarief in de eerste belastingschijf hoger is als u jonger bent dan de AOW-leeftijd. Na uw AOW-leeftijd betaalt u minder premies volksverzekeringen en over de eerste **€ 37.149 (2023)** is de belasting lager. Meer hierover leest u op [de website van het SVB](#).

Over uw lijfrente-uitkering bent u naast de inkomstenbelasting ook premie Zorgverzekeringwet verschuldigd. Meer hierover leest u op [de website van de belastingdienst](#).

Nieuw regime lijfrente verzekeringen

Voor lijfrente verzekeringen die gesloten zijn vanaf 16 oktober 1990 als het gaat om premiebetalende lijfrente verzekeringen en vanaf 1 januari 1992 voor lijfrentekoopsommen gelden specifieke fiscale spelregels.

- De levenslange of tijdelijke lijfrente-uitkering moet uiterlijk vijf jaar na de AOW-leeftijd ingaan.
- De tijdelijke lijfrente heeft een minimale duur van 5 jaar;
- Het is niet mogelijk de lijfrente-uitkering (of polis) te schenken aan bijvoorbeeld kinderen.
- Uw lijfrente kunt u afkopen als de (som van de) waarde van uw nog niet ingegane lijfrente(n) bij dezelfde verzekeraar of bank, niet hoger is dan € 4.898 (2023) . Over het bedrag van de afkoop bent u inkomstenbelasting verschuldigd. Lopende uitkeringen tellen niet mee bij deze samenstelregel.

Aankooptermijn

Als uw lijfrente expireert, dit is veelal op de einddatum van uw verzekering, dan moet u een periodieke uitkering aankopen. Dit kan bij een bank of verzekeraar. De meest belangrijke verschillen tussen een bancaire lijfrente en bij een verzekeraar staan op de laatste pagina van dit document.

De termijn die u heeft voor de aankoop is wettelijk geregeld. Zo moet de lijfrente-uitkering bij in leven zijn uiterlijk bij het einde van het kalenderjaar volgend op het jaar van expiratie zijn aangekocht. Voor de aankoop van een nabestaandenlijfrente geldt een periode van twee jaar.

Voorbeeld:

Uw lijfrente expireerde op 15 februari 2022.

- uiterste aankoopdatum oudedagslijfrente is 31 december 2023

- uiterste aankoopdatum nabestaandenlijfrente is 31 december 2024

Uitkering en toeslagen

Door een periodieke uitkering of het afkopen van uw verzekering wordt uw bruto jaarinkomen hoger. Dit kan gevolgen hebben voor uw toeslagen zoals huurtoeslag, zorgtoeslag, kind gebonden budget en/of kinderopvangtoeslag.

Voor meer informatie over toeslagen en toetsingsinkomen kunt u gaan naar de website van de belastingdienst. Klik hier voor [de site van de Belastingdienst](#) of [hier voor de toeslagen](#).

Premies volksverzekeringen, zorgverzekeringwet en inkomstenbelasting

Indien u de premie(s) in mindering bracht op uw inkomen, bent u over uw uitkering inkomstenbelasting verschuldigd.

Over uw lijfrente-uitkering moet u inkomstenbelasting betalen. Daarbij geldt dat het belastingtarief in de eerste belastingstap hoger is als u jonger bent dan de AOW-leeftijd. Na uw AOW-leeftijd betaalt u minder premies volksverzekeringen en over de eerste € 37.149 (2023) is de belasting lager. Meer hierover leest u op [de website van het SVB](#).

Over uw lijfrente-uitkering bent u naast de inkomstenbelasting ook premie Zorgverzekeringwet verschuldigd. Meer hierover leest u op [de website van de belastingdienst](#).

Afstorten oudedagsreserve (ODV)

Heeft u als ondernemer een pensioen- of oudedagsreserve (ook wel ODV = oudedagsverplichting) opgebouwd, dan is een van de geldende regels is dat de jaarlijkse rentebijdrage op het ODV-kapitaal wettelijk vastgesteld wordt. Omdat deze rente ook negatief kan zijn, kan er sprake van een vrijval van de ODV-reserve die leidt (of kan leiden) tot een heffing vennootschapsbelasting.

Wilt u als ondernemer de opgebouwde ODV uit de vennootschap halen, dan kunt u deze volledig dan wel gedeeltelijk aanwenden voor een oudedagslijfrente, tijdelijke oudedagslijfrente of een nabestaandenlijfrente. Dit kan zowel bij een verzekeraar als een bank.

Van ODV naar uitgestelde lijfrente (kapitaal)

U kunt opteren voor het (geheel of gedeeltelijk) afstorten van het ODV-kapitaal in een lijfrenteproduct bij een bank of verzekeraar waardoor het kapitaal uit de risicosfeer (van de B.V.) wordt gehaald. Er zijn mogelijkheden om voor een vrij risicoloos renteproduct te kiezen, maar een beleggingsproduct is ook mogelijk.

Van ODV naar direct ingaande lijfrente (periodieke uitkering)

De uitkeringsduur vanuit het lijfrentekapitaal moet in principe vanaf AOW-leeftijd 20 jaar zijn. De periodieke uitkering moet ingaan uiterlijk 5 jaar na AOW-leeftijd. Als de AOW-leeftijd is bereikt, dan mag de uitkeringsduur ook korter, maar niet korter dan 5 jaar en mag het jaarlijkse bedrag niet hoger zijn dan € 24.168 (in 2023).

Bij ingang vóór de AOW-leeftijd is de duur dus de jaren vóór de AOW-leeftijd + 20 jaar.

Uitkering en toeslagen

Door een periodieke uitkering wordt uw bruto jaarinkomen hoger. Dit kan gevolgen hebben voor uw toeslagen zoals huurtoeslag, zorgtoeslag, kind gebonden budget en/of kinderopvangtoeslag.

Voor meer informatie over toeslagen en toetsingsinkomen kunt u gaan naar de website van de belastingdienst. Klik hier voor [de site van de Belastingdienst](#) of [hier voor de toeslagen](#).

Premies volksverzekeringen, zorgverzekeringwet en inkomstenbelasting

Indien u de koopsom in mindering bracht op uw inkomen, bent u over uw uitkeringen inkomstenbelasting verschuldigd.

Over uw lijfrente-uitkering moet u inkomstenbelasting betalen. Daarbij geldt dat het belastingtarief in de eerste belastingschijf hoger is als u jonger bent dan de AOW-leeftijd. Na uw AOW-leeftijd betaalt u minder premies volksverzekeringen en over de eerste € 37.149 (2023) is de belasting lager. Meer hierover leest u op [de website van het SVB](#).

Over uw lijfrente-uitkering bent u naast de inkomstenbelasting ook premie Zorgverzekeringwet verschuldigd. Meer hierover leest u op [de website van de belastingdienst](#).

Bedrijfsbeëindiging / stakingswinst

Gezien de complexiteit hiervan is het raadzaam om advies te vragen

Als u een onderneming heeft zoals een eenmanszaak, VOF of maatschap en u volledig of gedeeltelijk stopt met uw onderneming dan betekent dat dat u de onderneming staakt.

U moet dan afrekenen over de winst waarover u nog geen inkomstenbelasting heeft betaald, de zogenoemde stakingswinst. De stakingswinst bestaat uit de stille reserves (het verschil tussen boekwaarde activa en werkelijke waarde), fiscale reserves (vrijval Oudedagsreserves) en goodwill.

Als u niet in één keer over deze winst wilt afrekenen dan kunt u hiervoor een stakingslijfrente kopen. De stakingslijfrente kunt u dan gebruiken voor een oudedagslijfrente of tijdelijke oudedagslijfrente of combinatie van beide. Ook is het mogelijk een nabestaandenlijfrente te kopen. U betaalt dan belasting over de uitkeringen in plaats van over de stakingswinst (mogelijk belastingvoordeel).

De hoogte van de stakingslijfrente die u kunt kopen is afhankelijk van uw situatie (*cijfers 2023*):

- max € 510.970**
- Bij staking tot uiterlijk vijf jaar voor de dan geldende AOW-leeftijd, of
  - Bij 45% of meer arbeidsongeschiktheid en lijfrenten die binnen zes maanden ingaan, of
  - Bij overlijden van de ondernemer.

- max € 255.495**
- Bij staking tot uiterlijk vijftien jaar voor de dan geldende AOW-leeftijd, of
  - Bij lijfrenten die direct ingaan.

- max € 127.755**
- in de overige gevallen.

Let op de bedragen zoals hierboven vermeld moeten verlaagd worden met deze reeds opgebouwde (oudedags-)voorzieningen:

- a. de waarde van opgebouwde pensioenaanspraken.
- b. de oudedagsreserve bij de aanvang van het kalenderjaar.
- c. in de voorafgaande kalenderjaren in aftrek gebrachte lijfrentepremie.
- d. de eventuele eerder benutte stakingsvrijstelling.

Het is belangrijk om de regels rondom stakingslijfrente goed te kennen en toe te passen. Niet-toegestane handelingen kunnen leiden tot directe progressieve heffing al dan niet met revisierente.

Uitkering en toeslagen

Een periodieke uitkering verhoogt uw bruto jaarinkomen. Dit kan gevolgen hebben voor uw toeslagen zoals huurtoeslag, zorgtoeslag, kind gebonden budget en/of kinderopvangtoeslag.

Voor meer informatie over toeslagen en toetsingsinkomen kunt u gaan naar de website van de belastingdienst. Klik hier voor [de site van de Belastingdienst](#) of [hier voor de toeslagen](#).

Premies volksverzekeringen, zorgverzekeringswet en inkomstenbelasting

Indien u de premie(s) in mindering bracht op uw inkomen, bent u over uw uitkering inkomstenbelasting verschuldigd.

Over uw lijfrente-uitkering moet u inkomstenbelasting betalen. Daarbij geldt dat het belastingtarief in de eerste belastingstap hoger is als u jonger bent dan de AOW-leeftijd. Na uw AOW-leeftijd betaalt u minder premies volksverzekeringen en over de eerste **€ 37.149 (2023)** is de belasting lager. Meer hierover leest u op [de website van het SVB](#).

Over uw lijfrente-uitkering bent u naast de inkomstenbelasting ook premie Zorgverzekeringswet verschuldigd. Meer hierover leest u op [de website van de belastingdienst](#).

Nabestaandenlijfrente

Een nabestaandenlijfrente is een lijfrente die wordt aangekocht op grond van een kapitaalverzekering bij overlijden, met een lijfrenteclausule voor nabestaanden. Deze uitkering gaat in na overlijden van de verzekerde.

De nabestaande wordt voor de lijfrente-uitkering zelf de verzekerde.

Aankooptermijn

Als er een nabestaandenlijfrente moet worden aangekocht dan loopt de aankooptermijn uiterlijk tot het einde van het tweede kalenderjaar na het jaar van overlijden (expiratie); zie **voorbeeld** hieronder. In bijzondere situaties is het mogelijk uitstel te vragen bij de belastinginspecteur.

Nabestaanden die recht hebben op een Anw-uitkering, mogen de uitkeringen in laten gaan op het moment dat het recht op de Anw-uitkering vervalt. Onder meer op het moment dat het jongste kind 18 jaar wordt.

Voorbeeld:

De verzekerde is overleden op 15 februari 2023. U moet dan uiterlijk op 31 december 2025 een nabestaandelijfrente-uitkering hebben aangekocht.

Duur van de uitkering

U bent van de overledene	Uitkeringsduur bancair product	Uitkeringsduur verzekeringsproduct
een kind, kleinkind, achterkleinkind <i>en u bent jonger dan 30 jaar</i>	minimaal 5 jaar tenzij duur tot 30 ^e verjaardag korter is	uiterlijk tot 30 ^e verjaardag of levenslang
een kind, kleinkind, achterkleinkind <i>en u bent ouder dan 30 jaar</i>	minimaal 20 jaar	minimaal 20 jaar of levenslang
de ouder, broer of zus <i>en jonger dan 30 jaar</i>	minimaal 5 jaar tenzij duur tot 30 ^e verjaardag korter is	uiterlijk tot 30 ^e verjaardag of levenslang
de ouder, broer of zus <i>en ouder dan 30 jaar</i>	minimaal 20 jaar	levenslang
een volle ^{*)} neef of nicht <i>en ouder dan 30 jaar</i> <small>*) kind van broer of zus van overledene</small>	minimaal 20 jaar	levenslang
de partner, ex-partner, een neef of nicht of niet hierboven genoemde	minimaal 5 jaar	vrije keuze; wel 1% sterftkans

Uitkering en toeslagen

Door een periodieke uitkering of het afkopen van uw verzekering wordt uw bruto jaarinkomen hoger. Dit kan gevolgen hebben voor uw toeslagen zoals huurtoeslag, zorgtoeslag, kind gebonden budget en/of kinderopvangtoeslag.

Voor meer informatie over toeslagen en toetsingsinkomen kunt u gaan naar de website van de belastingdienst. Klik hier voor [de site van de Belastingdienst](#) of [hier voor de toeslagen](#).

Premies volksverzekeringen, zorgverzekeringswet en inkomstenbelasting

Indien u de premie(s) in mindering bracht op uw inkomen, bent u over uw uitkering inkomstenbelasting verschuldigd.

Over uw lijfrente-uitkering moet u inkomstenbelasting betalen. Daarbij geldt dat het belastingtarief in de eerste belastingstap hoger is als u jonger bent dan de AOW-leeftijd. Na uw AOW-leeftijd betaalt u minder premies volksverzekeringen en over de eerste € 37.149 (2023) is de belasting lager. Meer hierover leest u op [de website van het SVB](#).

Over uw lijfrente-uitkering bent u naast de inkomstenbelasting ook premie Zorgverzekeringswet verschuldigd. Meer hierover leest u op [de website van de belastingdienst](#).

Wezenlijfrente

Een wezenlijfrente is een lijfrente die wordt aangekocht op grond van een kapitaalverzekering bij overlijden, met een lijfrenteclausule voor nabestaanden. Deze uitkering gaat in na overlijden van de verzekerde. De wezenlijfrente-uitkering loopt uiterlijk tot de 30-jarige leeftijd of levenslang.

De nabestaande wordt voor de lijfrente-uitkering zelf de verzekerde.

Aankooptermijn

Als er een nabestaandenlijfrente moet worden aangekocht dan loopt de aankooptermijn uiterlijk tot het einde van het tweede kalenderjaar na het jaar van overlijden (expiratie); zie **voorbeeld** hieronder. In bijzondere situaties is het mogelijk uitstel te vragen bij de belastinginspecteur.

Nabestaanden die recht hebben op een Anw-uitkering, mogen de uitkeringen in laten gaan op het moment dat het recht op de Anw-uitkering vervalt. Onder meer op het moment dat het jongste kind 18 jaar wordt.

Voorbeeld:

De verzekerde is overleden op 15 februari 2023. U moet dan uiterlijk op 31 december 2025 een wezenlijfrente-uitkering hebben aangekocht.

Uitkering en toeslagen

Door een periodieke uitkering of het afkopen van uw verzekering wordt uw bruto jaarinkomen hoger. Dit kan gevolgen hebben voor uw toeslagen zoals huurtoeslag, zorgtoeslag, kind gebonden budget en/of kinderopvangtoeslag.

Voor meer informatie over toeslagen en toetsingsinkomen kunt u gaan naar de website van de belastingdienst. Klik hier voor [de site van de Belastingdienst](#) of [hier voor de toeslagen](#).

Premies volksverzekeringen, zorgverzekeringswet en inkomstenbelasting

Indien u de premie(s) in mindering bracht op uw inkomen, bent u over uw uitkering inkomstenbelasting verschuldigd. Meer hierover leest u op [de website van het SVB](#).

Over uw lijfrente-uitkering bent u naast de inkomstenbelasting ook premie Zorgverzekeringswet verschuldigd. Meer hierover leest u op [de website van de belastingdienst](#).

Alimentatielijfrente

Bent u gescheiden, of leeft u duurzaam gescheiden van tafel en bed, dan kunt u de uitkeringen voor levensonderhoud van uw ex-echtgenoot volledig aftrekken.

Fiscaal

U kunt er voor kiezen om de verplichting tot het betalen van alimentatie onder te brengen bij een verzekeraar in de vorm van een lijfrente-uitkering. De koopsom die u daarvoor betaalt kunt u ineens aftrekken, uw partner betaalt belasting over de uitkeringen.

Voor zover de koopsom niet kan worden verrekend met het inkomen in het jaar van betaling, wordt het restant in dezelfde volgorde in de komende jaren verrekend.

Voorwaarden

Voor de Alimentatielijfrente gelden de volgende voorwaarden:

- de lijfrente moet worden ondergebracht bij een professionele verzekeraar;
- de lijfrente moet voldoen aan de lijfrentedefinitie;
Op verzoek kan toetsing aan de sterfttekans achterwege blijven en worden aangesloten bij de oorspronkelijke alimentatieduur;
- de termijnen van lijfrente moeten toekomen aan de ex-echtgenoot;
- de uitkering van de termijnen moet direct ingaan na het betalen van de koopsom;
- de uitkering eindigt uiterlijk bij het overlijden van de ex-echtgenoot.

Premies volksverzekeringen, zorgverzekeringswet en inkomstenbelasting

Indien u de koopsom in mindering bracht op uw inkomen, is over de uitkering inkomstenbelasting verschuldigd. Meer hierover leest u op [de website van het SVB](#).

Over de lijfrente-uitkering is de ontvanger naast inkomstenbelasting ook premie Zorgverzekeringswet verschuldigd. Meer hierover leest u op [de website van de belastingdienst](#).

Verschillen verzekeren en bancaire

Lijfrenteverzekering

Bij de lijfrenteverzekering kunnen verschillende fiscale regimes van toepassing zijn met afwijkende voorwaarden; zie pagina's 2, 3 en 4 van dit document of vraag ernaar!

Bij overlijden komt de overlijdensrisicodekking (voor zover aanwezig) toe aan uw erfgenamen. Door de begunstigde te kiezen kan aan successieplanning worden gedaan.

Bij een lijfrenteverzekering kunt u kiezen voor een tijdelijke of levenslange uitkering. Dat houdt in dat werkelijk tot het overlijden een uitkering ontvangen kan worden. Het langlevens risico ligt dan dus bij de verzekeringsmaatschappij.

Indien u komt te overlijden en er is geen nabestaandenlijfrente bedongen (bijv. ten gunste van de langstlevende), dan eindigt de uitkering. Het niet uitgekeerde restant van het kapitaal valt dan toe aan de verzekeringsmaatschappij.

Om dit kapitaalverlies te voorkomen, kan vaak een contraverzekering worden afgesloten.

Oud regime: De gekozen tijdelijke duur van een uitkering moet minimaal zo lang zijn dat er statistisch gezien een overlijdenskans van minimaal 1% is (1% sterftekanscriterium).

Nieuw regime: De minimale uitkeringsfase (looptijd) bedraagt 5 jaar.

Mocht de verzekeringnemer failliet gaan, dan valt een lijfrenteverzekering in principe buiten het faillissement.

Mocht de verzekeraar failliet gaan, dan geldt geen gegarandeerd vangnet. Bij een faillissement van de verzekeraar loopt de begunstigde dus de kans het lijfrentekapitaal kwijt te zijn.

Bancaire lijfrente

Bij de bancaire lijfrente is altijd het nieuwe regime van toepassing.

Let op: Als u het kapitaal later wilt gebruiken voor een **overbruggingslijfrente**, dan moet het bedrag weer aan een verzekeraar worden overgedragen. Dit kan alleen als het kapitaal is opgebouwd vóór 01-01-2006.

Bij overlijden komt het saldo op de spaar- of beleggingsrekening toe aan uw erfgenamen. Successieplanning zal via het testament moeten gebeuren.

Bij de bancaire lijfrente is alleen een tijdelijke mogelijk. Er dient altijd een einddatum bepaald te worden. Als er geen saldo meer op de rekening staat, wordt er niet meer uitgekeerd. Het langlevens risico ligt dus bij u als klant.

Indien u komt te overlijden gaan de uitkeringen gewoon door. Die komen dan toe aan uw erfgenamen.

De minimale uitkeringsfase (looptijd) bedraagt 5 jaar.

Mocht de rekeninghouder failliet gaan, dan valt een bancaire lijfrente in principe binnen een faillissement.

Lijfrentespaarrekeningen vallen onder het depositogarantiestelsel mits aan de voorwaarden is voldaan door de bank, rekening en de rekeninghouder.

(toekomstige) wijzigingen voor pensioenen en lijfrenten

Aankooptermijn pensioen

In de huidige situatie is het zo dat binnen zes maanden na het moment van beschikbaar komen van het pensioenkapitaal een besluit moet zijn genomen. Als het kapitaal wordt gebruikt voor een partner- en/of wezenpensioen is de termijn twaalf maanden gerekend vanaf het moment van beschikbaar komen van het kapitaal.

→ aanpassing

Vanaf 2023 is het zo dat bij pensionering uiterlijk bij het einde van het kalenderjaar volgend op het jaar van pensionering het kapitaal moet zijn aangewend. Voor de aankoop van een nabestaandenpensioen geldt een periode van twee jaar.

Percentage, franchise en factor a

Voor de bepaling van de maximale lijfrenteaf trek geldt een formule. Die formule is

$$(13,30\% \times p) - (6,27 \times a) - f$$

waarbij

p = premiegrondslag = inkomensgrondslag¹⁾ minus franchise²⁾

a = aangroei van het pensioen voor zover toe te rekenen aan een dienstjaar

f = netto dotatie aan de oudedagsreserve (FOR) (bij zelfstandig ondernemers)

¹⁾ De inkomensgrondslag is inkomen uit loon, winst uit onderneming, auto van de zaak, periodieke uitkeringen en belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden; maximaal € 128.810 (2023)

²⁾ De franchise is in 2023 € 13.646

→ aanpassing waarschijnlijk per 1 juli 2023

Voor de bepaling van de maximale lijfrenteaf trek wordt de formule aangepast. Die formule wordt:

$$(30,00\% \times p) - (\text{pensioenpremie}^3) - f^4)$$

Met de volgende aanpassingen:

²⁾ De franchise is in 2023 € 13.646

³⁾ het totale premiebedrag voor ouderdomspensioen en partnerpensioen op of na pensioendatum exclusief de opslag voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

⁴⁾ Dotaties aan de oudedagsreserve (FOR) zijn niet meer mogelijk na 01-01-2023 tenzij er sprake is van een gebroken boekjaar (zie volgende pagina).

Reserveringsruimte

De reserveringsruimte is (in 2023)

- mogelijk over maximaal 7 jaren in het verleden;
- 17% van de premiegrondslag in het jaar van benutten met een maximum van € 8.065 (2023);
- voor wie maximaal 10 jaar voor AOW-datum zit, geldt een maximum van € 15.922 (2023).

→ **aanpassing waarschijnlijk per 1 juli 2023**

De reserveringsruimte wordt (in 2023)

- mogelijk over maximaal 10 jaren in het verleden⁵⁾ ;
- een maximum van € 38.000 (2023).

⁵⁾ Over jaren vóór 2023 wordt niet herrekend aan de hand van het hogere percentage van 30% en de hogere AOW-franchise. De berekende jaarruimte blijft dus ongewijzigd. Wel geldt voor deze niet-benutte jaarruimte de langere inhaaltermijn van 10 tien jaar (derhalve terug tot en met 2013).

Bancaire oudedagslijfrente

Als een lijfrente toekomt aan een nabestaande (niet zijnde de partner) dat ouder is dan 30 jaar moet er bancair in beginsel minimaal twintig jaar worden uitgekeerd.

→ **Aanpassing waarschijnlijk per 1 juli 2023**

Als de gerechtigde al AOW-gerechtigd is, wordt de minimale duur van 20 jaar^{*)} ingekort met het aantal volle jaren dat deze nabestaande al AOW-gerechtigd is.

^{*)} Dit is een nogal loze bepaling. De meesten kiezen sowieso al voor een kortere tijdelijke oudedagslijfrente.

Fiscale oudedagsreserve (FOR)

De FOR is een belastingaftrek voor zelfstandig ondernemers. Over de winst (het inkomen) mag een buiten beschouwing worden gelaten voor de belastingheffing. Een FOR kan op elke willekeurig moment (deels) kan worden omgezet in een lijfrente-aanspraak. De FOR valt uiterlijk bij staking vrij in de winst (= fiscale afrekening).

→ **Aanpassing al ingegaan per 1 januari 2023**

Deze regeling is afgeschaft in 2023. De maatregel houdt in dat het met ingang van 1 januari 2023 niet meer mogelijk is toe te voegen aan de FOR. Voor het bedrag dat een ondernemer aan FOR op zijn balans heeft staan, geldt dat deze wordt afgewikkeld volgens de oude regels.

Bij een niet met het kalenderjaar samenvallend boekjaar - een zogenoemd gebroken boekjaar - is dat met ingang van het begin van het eerste boekjaar dat aanvangt na 1 januari 2023.